

ERDOĞAN: "Peygamber Efendimiz veba olan yere gidilmemesini, veba olan yerden de çıkılmamasını tavsiye ediyor. Bugün bize düşen de hadisi şerife uygun şekilde Covid-19 virüsünün bulaşma ihtimali olan yerlerden uzak durmak, virüse maruz kalmışsak da iyileşene kadar diğer insanlarla teması kesmek."

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN:

"TÜM İMKANLARIMIZI SEFERBER ETTİK"

TÜRKİYE VİRÜSLE MÜCADELEYE 100 MİLYAR TL KAYNAK AYIRDI

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Koronavirüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamada, "Ülkemizin maruz kaldığı virüs tehdidinin en kısa sürede bertaraf edilmesi için devlet olarak tüm imkânlarımızı seferber ettik. Bu süreçte en büyük görev fert fert milletimize düşüyor. Milletimin her bir ferdinden ricam, Covid-19 tehdidi geçene kadar mümkün olduğu kadar evlerinden çıkmamaları" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, yeni tip Koronavirüsle (Covid-19) mücadele kapsamında Çankaya Köşkü'nde düzenlenen Koronavirüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı'nın ardından, millete seslenerek, alınan kararları kamuoyuna açıkladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, koronavirüse karşı mücadeleye 100 milyar TL'lik kaynak ayırdığını ifade etti.

Kamuoyu ile canlı olarak paylaşılan toplantıda, Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi: "Aziz milletim, değerli basın mensupları; sizleri en kalbi duygularıyla, hasretle, muhabbetle selamlıyorum. İnsanlık tarihi boyunca her dönemde salgın hastalıklar ve tabii felaketler çok ciddi can kayıplarına yol açmıştır. Tarih kitaplarında Avrupa nüfusunun 3'te 1'iyle 3'te 2'si arasında bir bölümünün ölümüyle sonuçlanan sal-

gın hastalıklardan söz ediliyor. Aynı şekilde kendi tarihimizde de İstanbul nüfusunun yarısına yakınının hayatını kaybettiği salgınlarla ilgili bilgilere rastlıyoruz.

Dünyada ağır sonuçları olan salgınlar, aynı zamanda büyük siyasi, sosyal, ekonomik dönüşümlerin de tetikleyicisi olmuştur. Osmanlı'nın Avrupa'yı fethi ve Rönesans başta olmak üzere insanlık tarihine damga vuran pek çok hadisede bu sürecin izle-

rini görmek mümkündür. Yakın zamanda da dünyamız 2002 yılında SARS ve 2012 yılında MERS adı verilen salgın hastalıklarla hatırlayalım mücadele etmiştir. Ayrıca, dünyamız 2009 yılındaki domuz gribi, 2014'teki Ebola salgını, 2016'daki Zika virüsü gibi tehditlerle yüzleşmişti. Koruyucu sağlık ve tedavi hizmetleriyle ilaç sektöründe yaşanan gelişmeler virüs salgınlarının eskisi kadar büyük can kayıplarına yol açmasının önüne geçmektedir. Nitekim şu anda dünyada insan ölümlerine yol açan hastalıklar arasında bu tür salgınların payı oldukça düşüktür. Ancak, önüne geçilmediği takdirde salgın hastalıkların kitlesel ölümlere yol açma tehlikesi hâlâ vardır. Bunun için de her türlü salgın hastalığa karşı hızlı ve etkin önlemler alınması gerekiyor.

“TÜRKİYE BU SÜRECE OLABİLECEK EN HAZIRLIKLI ŞEKİLDE YAKALANDI”

Özellikle son aylarda hep birlikte şahit olduğumuz gelişmeleri bu perspektiften değerlendiriyoruz. Yaşadığımız sürecin insanlık üzerinde ne gibi sonuçlar ortaya çıkartacağını henüz bilemiyoruz. Sanayileşme, ardından gelen teknoloji ve bilgi devrimleriyle şekillenen bugünkü dünyanın nasıl bir geleceğe evrileceğini kestirmek şu anda zordur. Ancak, artık hiçbir şeyin eskisi gibi gitmeyeceği, gidemeyeceği de açıkça ortadadır. Küresel ekonomik, siyasi ve sosyal düzende köklü değişiklikler yaşanması muhtemel yeni bir döneme giriyoruz. Türkiye'nin bu fotoğrafı özellikle kendi içinde avantajlı bir yerde durdurarak oraya bunu döndürmesi şarttır.

Özellikle son 17 yılda ülkemizin temel hizmet alanlarında ve altyapısında gerçekleştirdiğimiz büyük dönüşüm sayesinde hamdolsun Türkiye bu sürece olabilecek en hazırlıklı şekilde yakalanmıştır. Ülkemizin uyguladığı dengeli politikalar bir yandan özel sektörün üretim gücünü desteklerden, diğer yandan eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi alanlardaki hizmetlerin kamu garantisıyla kesintisiz sürmesini sağlamıştır. Batı ülkeleri ise yıllarca tüm temel kamu hizmetlerini görünüşte özel sektöre terk ederek, ama aslında başından savarak vatandaşını adeta sahibsiz bırakmıştır. Daha dün kadar liberalizmin en hararetli savunucusu olan kimi Avrupa ülkeleri, bugün hastaneleri ve diğer kimi temel hizmet kurumlarını devletleştirmeye başladı. İnsan hakları savunuculuğunu kimseye bırakmayan kimi ülkelerin de salgını kendi hâline bırakarak, ölen ölür, kalan sağlar ile devam ederiz anlayışıyla hareket ettiğini görüyoruz. Kriz derinleştikçe

100 MİLYAR TL'LİK KAYNAK SETİNİ DEVREYE ALIYORUZ

Ekonomik istikrar kalkını adını verdiğimiz bir paketle Covid-19 salgının etkilerini azaltmak için toplamda 100 milyar liralık bir kaynak setini böylece devreye alıyoruz. Bu çerçevede devreye sokacağımız tedbirler şunlar:

1- Perakende, AVM, demir-çelik, otomotiv, lojistik, ulaşım, sinema, tiyatro, konaklama, yiyecek-içecek, tekstil-konfeksiyon ve etkinlik-organizasyon sektörleri için Muhtasar ve KDV tevkifatı ile SGK primlerinin Nisan, Mayıs ve Haziran ödemelerini 6'şar ay erteliyoruz.

2- Konaklama Vergisini Kasım ayına kadar uygulamayacağız.

3- Otel kiralamalarına ilişkin irtifak hakkı bedelleri ve hasılat payı ödemelerini Nisan, Mayıs ve Haziran ayları için 6 ay süreyle erteledik.

4- İç havayolu taşımacılığında 3 ay süreyle KDV oranını yüzde 18'den yüzde 1'e indiriyoruz.

5- Covid-19 salgınıyla ilgili tedbirlerden etkilendiği için nakit akışı bozulan firmaların bankalara olan kredi anapara ve faiz ödemelerini asgari 3 ay öteleyecek ve gerektiğinde bunlara ilave finansman desteği sağlayacağız.

6- İhracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanım oranlarının korunması amacıyla ihracatçıya stok finansmanı desteği vereceğiz.

7- Bu dönemde işlerinin olumsuz etkilendiğini beyan ederek talepte bulunan esnaf ve sanatkârların Halkbank'a olan kredi borçlarının Nisan, Mayıs ve Haziran anapara ve faiz ödemelerini 3 ay süreyle ve faizsiz olarak erteleyeceğiz.

8- Kredi Garanti Fonu limitini 25 milyar liradan 50 milyar liraya çıkartacak, kredilerde önceliği gelişmelerden olumsuz etkilendiği için likidite ihtiyacı oluşan ve teminat açığı bulunan firmalar ile KOBİ'lere vereceğiz.

9- Vatandaşlarımız için uygun ve avantajlı şartlarda sosyal amaçlı kredi paketleri devreye alınmasını teşvik edeceğiz.

10- 500 bin liranın altındaki konutlarda kredilendirilebilir miktarını yüzde 80'den yüzde 90'a çıkartacak, asgari peşinatı yüzde 10'a düşüreceğiz.

11- Koronavirüs etkisiyle Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında temerrüde düşen firmaların kredi siciline "mücbir sebep" notu düşülmesini sağlayacağız.

12- Asgari ücret desteğini devam ettireceğiz.

13- Mevzuatımızdaki esnek ve uzaktan çalışma modellerinin daha etkin hâle getirilmesini temin edeceğiz.

14- Kısa çalışma ödeneğini devreye alacak, bundan faydalanmak için gereken süreçleri kolaylaştırılacak veya hızlandırılacaktır. Böylece faaliyetine ara veren işyerlerindeki işçilere geçici bir gelir desteği verirken, işverenlerin de maliyetini azaltmış olacağız.

15- En düşük emekli maaşını 1.500 liraya yükseltiyoruz.

16- Emeklilerin bayram ikramiyesini Nisan ayı başında öduyoruz.

17- Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın belirlediği kriterlere göre ihtiyaç sahibi ailelere yapılacak nakdi yardımlar için ilave 2 milyar liralık bir kaynak ayırıyoruz.

18- İstihdamdaki sürekliliği temin etmek amacıyla 2 aylık telif çalışma süresini 4 aya çıkartıyoruz.

19- Tek başına yaşayan 80 yaş üstü yaşlılarımız için sosyal hizmet ve evde sağlık hizmetlerinden oluşan periyodik takip programını devreye alıyoruz.

“Artık hiçbir şeyin eskisi gibi gitmeyeceği, gidemeyeceği de açıkça ortadadır. Küresel ekonomik, siyasi ve sosyal düzende köklü değişiklikler yaşanması muhtemel yeni bir döneme giriyoruz. Türkiye’nin bu fotoğrafı özellikle kendi içinde avantajlı bir yerde durdurarak oraya bunu döndürmesi şart.”

bu tür tartışmalar da atacaktır.

Yaşadığımız süreci, gerisindeki bu derin arka planı ve belirsiz geleceği göz önünde bulundurarak değerlendirmemiz gerekiyor. Bir yandan önümüzdeki sorunun çözümünü için gayret edecek, diğer yandan da geleceğimizi en güçlü şekilde inşa etmenin mücadelesini vereceğiz. Bunun için büyük ve güçlü Türkiye hedefimize, 2053 ve 2071 vizyonlarımıza olan bağlılığımızı artırarak hep birlikte daha çok çalışacağız. Dünyanın yöneldiği istikamette önceden mesafe kat etmiş bir ülke olarak inşallah 21. asra Türkiye’nin asrı hâline getireceğiz.

KORONAVİRÜS SALGINI

Aziz milletim, değerli basın mensupları; bilindiği gibi yeni Koronavirüs veya Covid-19

hastalığı ilk olarak 2019 yılı Aralık ayında Çin’in Wuhan şehrinde tespit edildi. Ocak ayının birinci yarısında hastalığın tam teşhisinin konmasının ardından ilk ölüm haberi geldi. Hemen ardından hastalık Tayland, Japonya ve Amerika’da da görüldü. Ocak ayının son haftasında Çin yöntemi Wuhan’dan başlayarak virüsün görüldüğü şehirleri karantinaya almaya başladı. Covid-19 Avrupa’da ilk olarak 27 Ocak’ta Fransa’da tespit edildi, Dünya Sağlık Örgütü Ocak ayının sonunda acil durum ilan etmeye karar verdi.

Şubat ayı başında Çin’de ölümler hızla artarken, Avustralya, Kanada, Almanya, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Vietnam, Filipinler gibi ülkelerden yeni vaka haberleri geldi. Yolcu gemilerinden sınır kapılarına, uçaklardan trenlere kadar tüm ulaşım

araçlarında karantina tedbirleri yaygınlaştırılmaya başlandı. Şubat 10’una gelindiğinde Covid-19 teşhisi konanların sayısı 40 bini geçerken ölenlerin sayısı 1000’e yaklaştı ve SARS salgınındaki can kaybını geride bıraktı.

Filipinler, Japonya, Fransa, Güney Kore gibi Çin dışındaki ülkelerde de ölümlerin başlamasıyla salgının dünya çapındaki faturası ağırlaştı. Şubat’ın üçüncü haftasında İran’da ve hemen ardından İtalya’da virüs salgınının hızla yayıldığı görüldü. Şubat’ın son haftasında virüs Güney Asya’dan Kuzey Avrupa’ya kadar geniş bir alanı etkisi altına almıştı. Suudi Arabistan 27 Şubat itibarıyla umre ziyaretlerini askıya aldığı açıkladı. Mart’ın ilk haftasında İran’daki, ikinci haftasında ise İtalya’daki ölümler dikkat çekici şekilde arttı.

Dünya Sağlık Örgütü 11 Mart’la dünya çapında Koronavirüs pandemisi, yani salgını ilan etti. Pek çok ülke hava yolu ulaşımı başta olmak üzere sınırlarını insan trafiğine kapatmaya yönelik tedbirler aldı. Aynı şekilde insanların günlük hayatlarında evlerinde kalmalarını sağlamaya yönelik pek çok önlemler açıklandı.

Bugün itibarıyla dünyada Covid-19 hastalığı teşhis edilen kişi sayısı, burası çok önemli, 200 bine, bu hastalıktan dolayı ölen kişi sayısı ise 8 bine yaklaşmıştır. Hastalık teşhisi konanlardan 80 bini iyileşirken, kalanlarının tedavisi sürmektedir.

“TÜRKİYE, TEDBİRLERİ SÜRATLE HAYATA GEÇİRDİ”

Aziz milletim, değerli basın mensupları; her ülke Covid-19 tehdidine karşı farklı tedbirlerle şüphesiz ki mücadele etmektedir. Kimi hızla sınırlarını kapatıp sıkı karantina yöntemlerine başvururken, kimileri de hastalığın serbestçe seyrine izin vererek doğal bağışıklık sistemini harekete geçirmeyi tercih etmektedir.

Türkiye en başından itibaren bu hastalıkla ilgili gelişmeleri yakından izlemiş, tedbirlerini de süratle alarak hayata geçirmiştir. Henüz işin çok başında, 6 Ocak’ta Sağlık Bakanlığımız bünyesinde bir operasyon merkezi, 10 Ocak’ta da Bilim Kurulu oluşturularak gelişmeleri anbean takibe aldık.

14 Ocak’ta Covid-19 hastalığı rehberinin ilk versiyonunu hazırlayarak konuyla ilgili herkesi teşhisten tedaviye kadar tüm süreçlerle ilgili bilgilendirdik.

20 Ocak’tan itibaren hastalığın görüldüğü Çin’in Wuhan şehri, Hong Kong, Hindistan, Endonezya, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur, Tayland, Tayvan, Amerika, Rusya ve Vietnam’dan gelen tüm yolcuları ülke-

mize girişte taramadan geçirmeye başladık.

YÖK'ten ve 12 üniversiteden akademisyenlerin katılımıyla oluşturulan Bilim Kurulumuzun belirlediği tedbirlerin ilgili kurumlar tarafından süratle hayata geçirilmesini temin ettik.

27 Ocak'ta Dışişleri Bakanlığımız seyahat uyarılarını yayınlamaya başladı. 1 Ocak'ta Dışişleri, Sağlık ve Millî Savunma Bakanlıklarımızın iş birliğiyle Çin'in Wuhan kentindeki vatandaşlarımızı askerî bir uçakla ülkemize getirerek karantinaya aldık. Karantina sonunda bu yolculardan hiçbirinde hamdolsun virüs çıkmadı.

Riskli bölgelere yapılan tüm uçuşlarda yolcuların termal kamera ile taranması ve uçakta bilgilendirilmesi işlemine geçtik. 3 Şubat'ta Çin'e olan tüm uçuşları durdurduk. Bu tarihten sonra da aşamalı olarak önlemleri genişlettik. 23 Şubat'ta hastalığın ortaya çıktığı ve yayılmaya başladığı İran'dan ülkemize olan tüm hava, kara ve demir yolu geçişlerini kapattık. 27 Şubat'ta İran, Irak ve Gürcistan'la olan 8 sınır kapımızda sahra hastaneleri kurduk. 29 Şubat'ta İtalya ile ülkemiz arasındaki tüm yolcu trafiğini durdurduk. 2 Mart'ta umreden dönen herkesin sağlık muayenesinden geçirilmesini kararlaştırdık ve vatandaşlarımıza 14 günlük karantina kuralına uymalarını tavsiye ettik. 6 Mart'ta son 14 gün içerisinde İtalya'da bulunan yabancı uyrukluların ülkemize girişini yasakladık, ülkemiz vatandaşları için de 14 günlük evde karantina zorunluluğunu getirdik. 10 Mart'ta Sağlık Bakanımız ülkemizde ilk defa Avrupa'dan gelen bir vatandaşımızda Covid-19 testinin pozitif çıktığı bilgisini kamuoyuyla paylaştı. Ben de kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum.

“BÜTÜN HEDEFİMİZ İNSAN HAYATI”

12 Mart'ta şahsımın Başkanlığında yapılan toplantıda oldukça önemli tedbirler olarak hemen uygulamaya geçirdik. Bunlar arasında, okulların tatil edilmesi ve uzaktan eğitime geçilmesi, kamu çalışanlarının yurt dışı görevlerinin ertelenmesi, spor müsabakalarının seyircisiz oynanması gibi hususlar da yer alıyordu. Birileri farklı şeyler söyleyebilir, değerli kardeşlerim, bizim bütün hedefimiz insan hayatıdır. Altyapısı uygun mesleki ve teknik Anadolu liselerimizi dezenfektan ve cerrahi maske üretim yapabilecek hâle getirdik. Uzaktan eğitimi hem internet, hem televizyon aracılığıyla vererek tüm çocuklarımızın erişebilmesini imkân sağladık. Haziran ayında yapılacak liselere geçiş sınavı ve üniversiteye giriş sınavının soru hazırlıkları da tatil süreleri göz önün-

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN: “12 Mart'ta şahsımın Başkanlığında yapılan toplantıda oldukça önemli tedbirler olarak hemen uygulamaya geçirdik. Bunlar arasında, okulların tatil edilmesi ve uzaktan eğitime geçilmesi, kamu çalışanlarının yurt dışı görevlerinin ertelenmesi, spor müsabakalarının seyircisiz oynanması gibi hususlar da yer alıyordu.”

de bulundurulacak yapılacaktır. Gelişmele-re göre bu sınavları da ileri bir tarihe ertelemeyi gündemimize alabiliriz.

Bu vesileyle, bugün 20 bin öğretmenimizin daha atamasını gerçekleştirdiğimiz için müjdesini milletimizle paylaşmak istiyorum, hayırlı olsun. Hani diyorlar ya işte istihdam durdu? 20 bin öğretmen, hayırlı olsun dedik.

13 Mart'ta ülkemizdeki vaka sayısı 5'e çıktı. Aynı gün yine şahsımın başkanlığında yapılan kapsamlı bir toplantıda yeni kararlar aldık; Almanya, Fransa ve İspanya dâhil 9 Avrupa ülkesiyle olan hava yolu ulaşımını durdurduk. Hastanelere ziyaretçi sınırlaması getirdik. Kamuda çalışan hamilelere, süt izninde olanlara, engellilere ve 60 yaş üzeri personele 12 gün idari izin verdik. Özel kreşleri, gündüz bakımevlerini, özel çocuk kulüplerini takip ettik. Kışlalardaki askerlerin çarşı izinlerini durdurduk. Ceza infaz kurumlarındaki görüşler ile nakillere ara verdik. Acil olmayan duruşmalarını ve diğer adli işlemlerin ertelenmesinin de yolunu açtık. Kültür, sanat faaliyetlerini nisan sonuna kadar erteledik. İlaçları rapora bağlı yaşlıların ve kronik hastalığı olanların rapor süresi bitiminde hastaneye gitmeden ilaçlarını

almaya devam edebilmelerine imkân tanıdık. Nisan ayı sonuna kadar programlanan tüm ulusal ve uluslararası bilimsel faaliyetleri, açık-kapalı toplantıları, kongreleri, konferansları, askerî tatbikatları, bedelli askerlik celplerini tehir ettik.

İLK AŞAMADA ALINAN TEDBİRLER

İhracatçılarımızın alınan önlemlerden etkilenmemesi için gümrük kapılarında gereken her türlü tedbiri aldık. Salgının yaygın olduğu İran üzerinden yapılan Orta Asya ihracatlarının TIR güzergâhlarını Gürcistan ve Azerbaycan'a yönlendirdik. Bakü-Tiflis-Kars demir yolundan yapılan seferleri günlük 2500 tondan 6000 tona çıkartacak çalışmaları başlattık. İtalya ve Fransa'ya yapılan Ro-Ro seferlerini insan teması olmasızın gerçekleştir hâle getirdik.

Vatandaşlarımıza fahiş fiyatlarla mal satmaya çalışan firmalara özellikle bütün birimlerimizi devreye sokarak denetimlerimizi yoğunlaştırdık, cezai müeyyideleri de etkinleştirdik.

İş dünyasıyla ortaya çıkan yeni durum karşısında alınabilecek tedbirleri sürekli istişare ettik ve çözümleri hızla hayata geçirdik. 14 Mart'ta Umre'nden dönen bir vatandaşımız yeni vaka olarak o da kayıtlara geçti.

“ÜRETİM VE İSTİHDAM SEKTEYE UĞRAMAYACAK”

Aldığımız tedbirlerle amacımız, üretim ve istihdamın sektöre uğramaması. İnşallah bu süreçten kamu-özel sektör dayanışmasıyla daha da güçlenerek çıkacağız.

Paketteki imkânlardan istifade edecek firmalar için ön şartımız, istihdam kaybına yol açmamalarıdır. Herhâlde burada anlaşmıyoruz değil mi?

Finansal kurum ve kuruluşlarında kredi limiti olan firmaların likidite ve nakit ihtiyacına yönelik taleplerinin hızlıca karşılanması, ayrıca kredi limitlerinin kullanılmasında kısıtlamaya gidilmemesi de önemlidir. Finans kuruluşlarından bu ortamda istihdamın mahfazası ve ekonomik büyümenin sürdürülmesi için kredi şartlarının esnetilmesine yönelik adımlar bekliyoruz.

Tüm finans kuruluşlarının kredi geri çağırma, mevcut kredi limitini kullanmama, fiyat artırma, teminat şartlarını zorlaştırma uygulamalarından özenle kaçınmasını istiyoruz.

Bunun yanında, kurumsal firmaların, KO-Bİ'lerin, bireysel kesimin geçici iş ve ciro kaybı veya benzeri nedenlerle gelir kaybı yaşayanların kredi borçlarıyla ilgili taksit, öteleme, yapılandırma, düzenleme taleplerine süratle ve olumlu cevap verilmelidir.”

SAĞLIK ORDUMUZUN BÜYÜK MÜCADELESİ

Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan ve tüm dünyayı etkisi altına alarak çok sayıda ölüme neden olan koronavirüs (Covid-19) salgınına karşı Türkiye'de başarılı bir savaş veriliyor. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve Türkiye'nin sağlık ordusu hayatları pahasına koronavirüs ile mücadele ediyor.

Koronavirüs (Covid-19) salgınında Türkiye oldukça başarılı bir mücadele örneği sergiliyor. Bu başarılı mücadelenin mimarı Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve Türkiye'nin sağlık ordusu, Koronavirüsün dünyaya açıklandığı 10 Ocak'tan itibaren Türkiye'nin hızlı ve aktif davrandığını söyleyen Fahrettin Koca, Covid-19 olası vaka tanımına uyan hastalarda solunum yolu numunelerinin referans laboratuvarında çalışıldığını ve 16 ilde hizmet veren laboratuvarlarda değerlendirildiğini bildirdi. Bakan Koca, "Laboratuvar sayımız kısa zaman içinde 25 ilde toplam 36'ya çıkacak. İki vakif üniversitesinin devreye girmesiyle 18 merkez çalışmaya başladı. Daha önce yaşanan ve yine aynı gruptan virüslerin yol açtığı SARS ve MERS hastalıklarının yayılma hızının ve etkilerinin bilgisine sahip bir sağlık sistemine sahip ülke olarak, hızlı hareket etmenin hayati değerde olduğunu biliyorduk. Riskten koruyucu tedbirleri erkenden aldık. Sürecin ilk gününden itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın hassasiyet ve yakından takip etmeleri; Bilim Kurulu ve bakanlığımızın önerilerinin hızla daha ötesinde, önünde kararlar alarak devreye girmiş olmasının, bu başarıda büyük ve en önemli pay olduğunu söylemek istiyorum. İşe, Koronavirüs Bilim Kurulu'nu oluşturarak başladık. Çoğu tedbirimiz Dünya Sağlık Örgütü'nün gereklilik ilanından önce uygulamaya konmuştur. Tüm dünyadan gelen verileri analiz ettik, Avrupa ve Amerika olayın daha farkına varmamışken ülkemizde hastalık hakkında ilk rehber hazırlıkları başladı ve Bilim Kurulu, bu rehberi hızla yayınlamış oldu" dedi.

Koca, hastalığın Çin'den dünyaya yayıldığının anlaşıldığı anda oradan gelen uçuşlara tedbir konulduğunu, salgının Türkiye'ye gelmesi halinde alınacak tedbirlere dair algoritmaların geliştirilmeye başlandığını anlattı.

"BAŞARILI ÖRNEKLERİ MODEL ALDIK"

Sağlık Bakanı Koca, Dünya Sağlık Örgütü'nün, 31 Ocak'ta "kamu sağlığı acil durumu" ilan ettiğinde, durumun vehametini önceden kavramış olarak salgına yönelik hazırlıkları tamamlamaya başladıklarını ifade etti. Virüsün görüldüğü ülkelere yönelik uçuş yasağı koyduklarını anımsatan Koca, sözlerini şöyle sürdürdü: "Sınır komşularımızın virüsle mücadelesinin zafiyet içinde olduğunu görerek kara sınır kapılarımızı kapattık. Gelen vatandaşlarımızı sağlık kontrolü ve 14 günlük izolasyon tedbirleriyle ülkemize kabul ettik. Bu arada uçuş

"Riskten koruyucu tedbirleri erkenden aldık. Sürecin ilk gününden itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın hassasiyet ve yakından takip etmeleri; Bilim Kurulu ve bakanlığımızın önerilerinin hızla daha ötesinde, önünde kararlar alarak devreye girmiş olmasının, bu başarıda büyük ve en önemli pay olduğunu söylemek istiyorum."

yasağı ve sınır kapatması uyguladığımız ülkelerdeki vatandaşlarımızı tahliye etmek üzere operasyonlara başladık. İlk operasyonumuz, salgının kaynağı Wuhan şehrindeki vatandaşlarımıza yönelikti. Olay, 11 Mart'ta pandemi olarak tanımlandı. Mücadelemizin mantığı baştan beri böyleydi. Atılacak adımlar kamu kurumlarımıza bildirilmişti. Virüsün hızla yayıldığı ülkelerin yaptığı hatalardan sonuç çıkardık."

Başarılı örnekleri model aldıklarını bildiren Koca, İran'ın Kum ve Meşhed şehirlerinde odaklanan vakaları izole etmeyecek, virüsün tüm ülkeye yayılmasına neden olduğunu dile getirdi. Koca, İtalya'nın ise Çin'den gelenlerin ülke içinde serbest dolaşmasına izin vererek salgının tüm Avrupa'ya yayılmasına neden olduğunu vurguladı.

"4 MİLYON 603 BİN YOLCU TERMAL TARAMADAN GEÇİRİLDİ"

Tüm uluslararası uçuşları risk görecik hava meydanlarında termal kamera uygulamasıyla 4 milyon 603 bin yolucuyu kontrol-

den geçirdiklerini bildiren Koca, deniz giriş noktalarında ise termal taramadan geçirilen yolcu sayısının 15 bin 200 olduğunu belirtti. Koca, kara hudut kapılarında termal kamera kontrolünden geçirilen 189 bin yolcudan 1103'ünün, kurulan sahra hastanelerinde gözetim altına alındığını, 189 kişinin hastaneye sevk edildiğini bildirdi. Umre'den dönen vatandaşların önce sağlık muayenesiyle evlerinde izolasyona alındığını anlatan Fahrettin Koca, "Son dönemde gelen sayının yüksekliği ve özellikle umreden gelen bir vakada pozitif görülmesi üzerine, umreden gelecek vatandaşımızın artık evlerinde değil, boş öğrenci yurtlarımızda, tekli odalarda izole edilmelerine, vaka görüldükten sonra hızla karar verdik. Uçuş yasağının neredeyse tüm Avrupa'yı kapsamaması sebebiyle buralarda çeşitli sebeplerle bulunan vatandaşlarımızı da ülkemize getiriyor, yine yurtlarda izole ederek 14 günlük süreyi gözlem altında geçirmelerini sağlıyoruz. Halen toplamda 20 ülkeye uçuş yasağı uyguluyoruz" değerlendirmesinde bulundu.

“PANIĞE YOL AÇMAYI HEDEFLEYEN BAZI KİŞİLER VAR”

Koca, dünyada ülkelerin en hayati gündem maddesi haline gelen Covid-19 hastalığı ve benzeri pandemilerle mücadelede Dünya Sağlık Örgütü'nün ısrarla dikkati çektiği, adeta güvence olarak gördüğü iki nokta bulunduğunu belirterek, “Mücadelede güvence değeri taşıyan bu iki unsur, kapsamlı bir sağlık sistemi ve bunun beraberinde getirdiği güçlü bir liderliktir. Devletimizin bu iki hayati güce sahip olduğuna milletimizin inan-

cı tamdır. Vatandaşımızın bu sağduyusunu zayıflatmayı, paniğe yol açmayı hedefleyen bazı kişiler olduğunu da maalesef gözlüyoruz. Uydurma haberler, sosyal medyadaki bazı mesnetsiz iddialar, tümüyle ahlak sınırları dışındadır. Bunlarla mücadelede bize lütfen yardımcı olun. Millet temsilcilerine güvenecek” dedi. Hastalığın ülkeye yayılarak bir salgın halini alması durumunda, kamu ve özel sektörün birlikte hizmet vereceği 13 bin 211'i ileri düzeyde olmak üzere toplam 25 bin 466 erişkin yoğun bakım kapasitesi-

nin sözkonusu olduğunu bildiren Koca, “Son zamanlarda art arda açtığımız şehir hastanelerine rağmen yatak sayımız Avrupa ve OECD ortalamalarının altında; 10 bin kişiye 28 yatak düşüyor. OECD ortalaması 40” dedi.

Türkiye'nin yoğun bakım yatak sayısında ise şanslı durumda olduğunu ifade eden Koca, erişkin ve çocuk yoğun bakımlar dahil 100 bin kişiye, Almanya'da 29, İtalya'da 13, Fransa'da 12 yoğun bakım yatağı bulunuyorken, Türkiye'de bu sayının 40 olduğunu bildirdi. Hastanelerde toplam 99 bin 797

KOCA: "Bu mücadelede büyük fedakarlık gösteren sağlık personelimizin önemini toplumumuzun hiç kuşku duyulmayacak şekilde fark etmesini sağlayacağımızı umuyorum. Bu, ortak sorumluluğumuz. Mücadelenin başarıya ulaşması için neredeyse şart."

"İlk operasyonumuz, salgının kaynağı Wuhan şehrindeki vatandaşlarımıza yönelikti. Olay, 11 Mart'ta pandemi olarak tanımlandı. Mücadelemizin mantığı baştan beri böyleydi. Atılacak adımlar kamu kurumlarımıza bildirilmişti. Virüsün hızla yayıldığı ülkelerin yaptığı hatalardan sonuç çıkardık."

hasta odasının tek kişilik olup gerektiğinde izolasyon ya da yoğun bakım yatağı olarak kullanılmaya uygun olduğunu dile getiren Koca, şehir hastanelerinin bu konuda önemli bir katkı sağladığını kaydetti.

"Fiziki ve teknolojik altyapı açısından olası kötü senaryolara karşı hazırız" diyen Koca, şunları söyledi: "Vatandaşlarımızın hastalıkla ilgili tereddütlerini gidermek ve şikayet ortaya çıkması durumunda onları yönlendirmek ve gerektiğinde bazı hizmetleri de vermek üzere 184 Sağlık Bakanlığı İleti-

şim Merkezi (SABİM) Corona hattını devreye soktuk. 184 SABİM aynı zamanda sesli yanıt sistemine de sahip. 500 çağrı personeli ve 100 sağlık personelimiz burada görev yapmaktadır. Buradaki algoritma da Bilim Kurulu tarafından geliştirilen bir algoritma.

Hastalığın teşhisinde güvenilir ve hızlı sonuç vermek adına kendi tanı kitimizi geliştirdik. Amerika'dan 500 bin tanı kiti sipariş aldık ve bunları verdik. Laboratuvarımızda 40 gündür kullanılan yerli tanı kiti kısa zamanda rağbet görerek başka ülkelere de bu şekilde satılmış oldu. Yedisi İstanbul'da olmak üzere farklı illerimizde bugün itibarıyla 18 laboratuvarımızda tanı koymak üzere analiz yapıldığını söylemiştim. Yakında neredeyse bütün büyükşehirlerde test yapılabilir olacağız. Ayrıca özellikle önümüzdeki bir, iki gün içerisinde, yarın sabah itibarıyla olma ihtimalini yüksek gördüğümüz, hızlı tanı kiti devreye girmiş olacak. Çin'de geliştirilen antijen üzerinden hızla sonuç verebilen, tarama amaçlı olan bu tanı kitini bütün illerimize vererek, pozitif çıktığında referans laboratuvarımızda doğrulamak üzere

bir planlama yaptığımızı, sabah itibarıyla bugün kargoya verilip yarın geleceğini buradan müjdelemek istiyorum.

"SAĞLIK ORDUMUZA KOLAYLIKLAR VE GÜVENCELER SAĞLANMALI"

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, sağlık personelinin hem iş yükü hem de maruz kaldığı riskin arttığına işaret ederek, "Bu mücadelede büyük fedakarlık gösteren sağlık personelimizin önemini toplumumuzun hiç kuşku duyulmayacak şekilde fark etmesini sağlayacağımızı umuyorum. Bu, ortak sorumluluğumuzdur. Mücadelenin başarıya ulaşması için neredeyse şart. Sağlık çalışanlarımıza, her biri bir asker gibi özveri ve fedakar çalışan sağlık ordumuza kolaylıklar ve güvenceler sağlanmalı. Sadece fedakarlık duygularına yönelik bir motivasyon yetersiz. Başta doktorlar olmak üzere tüm sağlık personelimizin böyle durumlarda verdikleri mücadeleye karşılık hak ettiği itibarın milletimizin nezdinde yerini biliyorum" şeklinde konuştu. **E**